

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 29.11.2016
Sayı : 1174

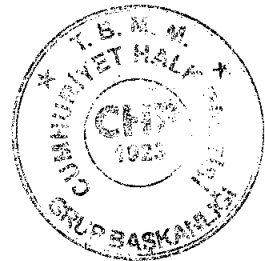
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
ANKARA

5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun bir maddesinin değiştirilmesine ilişkin olarak kanun teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 16.11.2016

Saygılarımla.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	09 Aralık 2015		E.No: 2/1493	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
İT	BB	KP	KP	P
TBMM BAŞKANI	Z			

TMM	
KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI	
29	Kasım 2016
Numara:	

TBMM	
GENEL EVRAK	
29 Kasım 2016	
No:	94277

GENEL GEREKÇE

Nefret suçlarının mağdurları sahip oldukları değiştirilemez nitelikteki; cinsiyet, ırk, dil, din, mezhep, felsefi inanç, renk, cinsel yönelim, cinsel kimlik, sosyal veya etnik köken, bedensel engel, zihinsel engel, sosyal veya etnik köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, siyasi veya diğer kanaatler gibi belirli bazı özellikler nedeniyle işlenen suçun hedefi olmaktadır. Nefret suçu sadece mağduru değil onun kendisini birlikte tanımladığı grubu da derin bir biçimde etkileyen sonuçlar doğurur, mağdurun ve ait olduğu gruba toplumda kabul edilmedikleri mesajını yollayarak katılım hakkını engeller. Nefret suçlarının bireysel mağdurun yanı sıra çok daha geniş bir hedef kitlesinin olması bu sonuçların toplum üzerindeki etkisini derinleştirir. Bu suçlar toplum üyeleri arasında olması gereken eşitlik idealini zedeler. Anayasamızın 10 maddesi herkesin dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetmeksizin kanun önünde eşit olduğunu belirtmektedir. Benzer şekilde 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 3. Maddesi de adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesini koruma altına almaktadır.

Nefret suçları mağdura ya da mağdurun ait olduğu gruba ilişkin önyargıdan kaynaklanan şiddet içerikli eylemlerdir. Demokratik bir toplumda olması gereken farklı olan saygı diyalog ve hoşgörü kültürüne zarar veren bu tür eylemlerin cezасız kalması toplumsal gerginliklerin artmasına ve toplumsal güvenliğin bozulmasına da yol açmaktadır. Nefret suçlarına karşı etkin bir mücadele bu suçların sosyal olarak kabul edilmediğinin göstergesi olarak ceza kanunlarında yaptırıma bağlanması etkin ve etkili bir soruşturma ve kovuşturma yapılması ile mümkündür.

Nefret suçları oldukça yeni bir kavram olmasına rağmen bu kavramların dile getirdiği eylemlerin kendisi oldukça eskidir.

Özellikle 19. yüzyıl ve sonrasında gelişen ırkçılığın tüm dünya üzerinde vahim sonuçlar ortaya koymasının ardından, bilhassa ırkçılık kökenli fakat onunla sınırlı olmayarak, mağdur kişi ya da gruplara karşı, o kişi ya da grubun belirli karakteristik bir özelliğı nedeniyle hedef seçilerek suç işlenmesi sıklıkla görülmektedir. Bu subjektif saikle işlenen tüm suçlar, aynı suçun basit şartlar altında işlenmesi durumundan farklıdır. Bir kişinin belli değiştirilemez özellikleri nedeniyle failde oluşan suç kastı, sıradan suç kastından daha yoğun bir kusurluluğa işaret etmektedir.

Nefret suçlarında mağdurla aynı özelliklere sahip toplumsal grup da korkutulur ve gözdağı verilir. Hedeflenen grubun diğer üyeleri sadece gelecekteki yeni saldırılar riskini değil sanki saldırının mağduru gibiymiş hissederler. Eğer hedef alınan grup tarihsel olarak ayrımcılığın mağduruysa bu etkiler katlanır.

Günümüzde Türkiye'nin bir parçası olmak için aday olduğu Avrupa Birliği üyesi ülkelerin büyük bir çoğunluğu nefret saikiyle işlenen suçları ya ceza kanunlarına genel bir ağırlaştırıcı hükümle ya da ayrı bir Nefret Suçları Kanunu çıkarmak suretiyle farklı hükümlere tabi kılmaktadırlar.

Sadece Avrupa Birliği değil, aynı zamanda Avrupa Konseyi üyesi ülke ve kurumları da nefret suçları için ayrı yasa ve politikalar belirlenmektedirler. Nefret suçlarının, bunlara sevk eden saik nedeniyle farklı bir muameleye tabi tutulması gerektiğı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin farklı kararlarında da dile getirilmiştir.

AIHM "*Vejdeland ve Diğerleri v. İsveç*" davası; başvuranların lisede dağıttıkları 100 tane el ilanı nedeniyle mahkemeler tarafından homoseksüellere ilişkin saldırgan ifadeler

içermesi nedeniyle mahkum olmaları ile ilgilidir. Davada bahsi geçen el ilanları eşcinselliği "sapkın bir cinsel eğilim" olarak tanımlıyor ve "toplumun temeli için ahlaki yıkıcı etkileri olduğunu" savunuyor. AİHM, cinsel yönelim temelinde yapılan ayrımcılığın, "ırk, köken ya da renk" temelinde yapılan ayrımcılık kadar ciddi olduğunu vurgulamıştır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi madde 14 "*Ayrımcılık Yasağı*" başlığını taşır. İlgili maddede "Bu Sözleşmede tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan sağlanır." denilmektedir. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun ise "*Nefret ve ayrımcılık*" başlıklı 122. Maddesinin düzenlemesi daha dar bir düzenlemeyi haizdir. Bu durum hem suç tipinin tanımını daraltarak caydırıcılığını azaltmakta hem de toplumsal ayrışmaların giderildiği, nefret söylemleri ve nefret suçlarının en aza indirildiği, hatta bu tür durumların hiç yaşanmadığı bir toplum olabilmek adına yetersiz kalmaktadır.

Bu kanun teklifi ile Nefret Suçlarına ilişkin tatmin edici bir düzenlemenin ivedilikle gerçekleştirilmesi, ülkemizde yalnızca temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınmasını sağlayacak ve aynı zamanda Türkiye'nin uluslararası hukuktan doğan yükümlülüklerinin de yerine getirilmesine katkı sağlayacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu madde 122’de düzenlenmiş olan “Nefret ve Ayrımcılık” suçunun dar kapsamlı hali Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve AİHM kararlarına paralel olarak daha geniş kapsamlı bir düzenleme ile değiştirilmiştir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

